

látására, bár véleményünk szerint a falun végbement társadalmi átalakulás döntő változást hozott ebben a kérdésben is. Ahol ez mégis probléma lenne, ott erdészeti vezetői irányítással, esetleg rendőri segédlettel gyorsan megszüntethető. Rendkívüli körülmények között szükség esetén egyszerű képzettségű, de igen rátermett erdőőr beállításával a védelmi szolgálat megoldást nyerhet. A jelenlegi szervezeti formának kell annyi eredményes változást hoznia, hogy az ilyen esetleges létszámszükséglet semmilyen vonatkozásban ne jelentsen problémát. Az erdővédelmi feladat ellátását lényegében az erdészeti vezető szervezi, s ezt úgy oldja meg, hogy benne az erdővédelmi felelősség tisztázott legyen. A kitermelt anyagért a fakitermelési művezető felelős addig, míg azt a szállítási művezetőnek át nem adja. Komplex fakitermelési munkamódszer mellett ez gyorsan és egyszerűen történik, mert a kitermelés végén az egész anyag szállítóképes helyre kerül.

Befejezésül még talán annyit — hogy félreértés ne essék — a kísérleteinkből nem akarunk máris általános következtetéseket levonni, még kevésbé tartjuk az I. negyedéves tapasztalatunkat véglegesnek és elegendőnek. Egyet azonban állítunk; hogy az erdőgazdasági termelőerők nagy fejlődésen mentek keresztül, s ezzel párhuzamosan nem fejlődtek azok a viszonyok, körülmények, amelyekben ezeknek az erőknek hatniuk kell, s így a jelenlegi szervezeti forma már szűknek bizonyul.

Hozzászólás Polner Antal: „Érdemes volna-e” című tanulmányához

Figyelembe véve a népgazdaság szükségleteit, feltétlenül indokolt az a törekvésünk, hogy országszerte növeljük a nemesnyárasok területét, még fafajcserék útján is. Előre bocsájtom, hogy ennek a törekvésnek meggyőződéses híve vagyok, mégis a fenti tanulmányban felvetett kérdés ellen foglalkozom állást.

E kérdés vizsgálatánál elsősorban abból indulok ki, hogy a már meglévő fiatal állományok nemesnyárral való lecserélését csakis rontott erdők esetében (pl. akácosok) hajthatjuk végre, különben súlyos gazdaságpolitikai hibát követnénk el.

A szóban forgó, Tisza és Maros hullámterében levő kocsányostölgy (10 éves) úgy gondolom, senki által sem minősíthető rontott erdőnek még akkor sem, ha ebben a korban az aktuális termőképesség nem fedi a potenciális termőképességét a termőhelynek, mert később ezt fokozatosan megközelíti és végül eléri. Alföldi őshonos fafajunk pedig ennyi türelmet igazán megérdemel!

Az Erdő hasábjain felvetett konkrét szegedi példához az alábbi véleményemet nyilvánítom: a fafajcsere végrehajtása előtt feltétlenül figyelembe kell venni azt a döntő tényezőt, hogy hullámtérről van szó. Ez azt jelenti, hogy az évről évre kiszámíthatatlan vízjárás, jégviszonyok (jeges árvíz, jég általi letörés, jég általi kiemelés stb.) nagymértékben bizonytalanná teszik az erdősítési munkák végrehajtását. Hullámtéren dolgozó erdőművelők jól ismerik ezt az elemi akadályt, mely a költségeket is sokszorosára emelheti. A 10 éves kocsányostölgy viszont már átvészelte ezt a veszélyes időszakot, uralkodik a termőhelyen s ezt az előnyét kár volna feladni az ismételt bizonytalanságokkal veszélyeztetett nemesnyár-telepitésekért. A fafajcsere ütemtervét ez a tényező könnyen felboríthatja, esetleg évek esnek ki a növedéktermelésből, s ez eset-

ben teljesen megváltozik a közgazdasági számítás mérlege is. Ezenkívül természetesen igen sok egyéb, elemi kár, rovarkárosítás stb. is éri 10 éves koráig a fiatalost, melyek leküzdését előlről kellene kezdeni.

Egyébként a tanulmányban közölt számításokból nem tűnik ki az a költségtényező sem, mely veszteségként jelentkezik, nevezetesen a kocsányostölgy telepítési, 5—6 évi ápolási és a fafajcsere miatt szükséges kitermelési költsége. Ez több ezer forintot jelent hektáronként, ami a kocsányostölgy és nemesnyár közötti értékkülönbséget a tölgy javára ismét csökkenti.

Mindezek figyelembevételével a cikkben feltett kérdésre adott válaszom az, hogy nem érdemes a biztos, 10 éves I. th. osztályú kocsányostölgyet feláldozni, a bizonytalan, III—IV. th. osztályú nemesnyáras érdekében.

Felvetődik a kérdés, mégis mit lehetne tenni jelen esetben a nyárterület növeléséért úgy, hogy a tölgyes is megmaradjon? A 700 ha fiatal tölgyesben valószínűleg találhatók gyengébb záródású, fiatalabb korú erdőrészek, ahol meg lehetne próbálni a nemesnyár előhasználati anyag utólagos betelepítését, ha már annak idején elmulasztották is azt. Ennek érdekében 6×6 m-es, vagy 8×8 m-es hálózatban meg kellene bontani a tölgyes záródását 1—2 m²-es területen, ahová mélyfúrásos módszerrel $\frac{2}{3}$, vagy $\frac{3}{4}$ éves óriásnyár, esetleg olasznyár „husáng”-ot lehet ültetni. Így nem kellene feláldozni a tölgyet, de figyelemre méltó nyáranagyot is kapnánk ugyanarról a területről, azt 10—15 éves korában kitermelve.

A nyárterületek növelése érdekében pedig felsőbb hatóságoknak kellene elrendelniük a folyók hullámterében még igen sok helyen megtalálható rontott füzések sürgős átalakítását, függetlenül attól, hogy azok jelenleg milyen szervek kezelésében állnak. (Pl. Vízügy, tsz-ek stb.) Mai helyzetünkben csak a kényszerűség készíthet bennünket ilyen fájó áldozatok kigondolására, melyek helyessége vitatható.

Tóth Károly

Rakodógépek fontosabb mutatóinak összehasonlítása

OTT JÁNOS

A rakodás fejlesztése műszaki fejlesztésünk homlokterében álló probléma. Az 1961/62. gazdasági évben *felterhelésünk gépesítettségi foka országos átlagban mindössze 20% volt.* Főhatóságunk az 1962/63. g. évben 10%-ra kívánja emelni a gépi rakodás mértékét. Ez erdőgazdaságaink részére nagy feladatot jelent. Nem lesz ezért érdektelen, ha ismertetem az ERTI egyik kutató kollektívája által 1962-ben lefolytatott — rakodógépekre vonatkozó — kísérleti megfigyelések néhány összehasonlító eredményét.

A hazánkban alkalmazott — részben import útján behozott, részben felhalálók, újítók által szerkesztett — rakodógépek közül 9 gépet vizsgáltunk meg. Munkánk kiterjedt a technológia kidolgozására, a műszaki normák elkészítésére, végül az egyes gépek minősítésére. A vizsgált gépek az alábbiak voltak:

1. Gödöllői — mozgó traktorral üzemeltetett — pótkocsi felterhelő berendezés (Bóta—Orosz—Vári-féle újítás).
2. A—021 kétdobos csörlő — vagonrakáshoz, ill. pótkocsi felterheléshez szerkesztett felszereléssel (NDK gyártmányú csörlő, hazánkban kialakított segédfelszerelés).